

23 Aprel Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günüdür

Ənənəvi olaraq hər il 23 Aprel - Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü münasibətilə Əqli Mülkiyyət Agentliyi tərəfindən "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir" mövzusunda keçirilən silsilə tədbirlərin bu ilki mövzusu özəli Azərbaycan-türk torpaqları olan Zəngəzur höyüklərinə həsr olunur.

UNESCO-nun 1995-ci il noyabrın 15-də keçirilən 28-ci sessiyasının qərarı ilə 23 Aprel "Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü" elan edilmişdir. Ölkəmizdə 1997-ci ildən başlayaraq 26-cı ildir ki, bu gün münasibətilə geniş tədbirlər, o cümlədən əqli mülkiyyət sahəsində tanınmış beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə milli, regional və beynəlxalq konfranslar keçirilir.

Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının (ÜÖMT) Baş Assambleyasının 2000-ci ilin sentyabrında qəbul etdiyi qərara əsasən, 26 aprel tarixi isə "Beynəlxalq Əqli Mülkiyyət Günü" elan edilmişdir və 2001-ci ildən etibarən ölkəmizdə hər il qeyd olunur.

Bu ilki tədbirlər isə dövlətimizin memarı Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadın olmasının 100 illiyinə həsr olunur.

Bu əlamətdar gündə yaradıcılıq geniş təşviq olunur, mədəni ənənələrin inkişafı, dərk edilməsi və biliklərin yayılmasında kitabın ən böyük vasitə olduğu və müəlliflərin cəmiyyətdəki xüsusi rolu qeyd edilir.

Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü həsr olunan tədbirlərdə Azərbaycanın müəlliflik hüquq institutunun fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq görülməli işlər geniş təhlil olunur, qarşıda duran yeni hədəflər müəyyənləşdirilir və bu barədə Azərbaycan Respublikasının 1995-ci ildən üzv olduğu Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatına və digər müvafiq beynəlxalq təşkilatlara məlumatlar göndərilir.

Azərbaycanın əqli mülkiyyət sahəsində əldə etdiyi uğurlar, onun "beynəlxalq əqli mülkiyyət ailəsi"nə verdiyi töhfələr, yenilikçiliyi dəstəyi, əqli mülkiyyətə müasir yanaşma metodologiyası və kreativliyi Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Mobil və çevik idarəetmə strukturlarına malik olan Azərbaycan Respublikası Əqli Mülkiyyət Agentliyinin fəaliyyəti, onun rəhbəri professor Kamran İmanovun əqli mülkiyyət üzrə beynəlxalq ekspert kimi ÜÖMT-nin assambleyalarının və komitələrinin işində fəal iştirakı, habelə mütəxəssis kimi əqli mülkiyyətin inkişafına verdiyi töhfələr ÜÖMT tərəfindən həmişə yüksək qiymətləndirilir.

Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Kamran İmanov 2019-2021-ci illərdə ÜÖMT-nin "Ədəbi və bədii əsərlərin qorunması haqqında" Bern Konvensiyası Assambleyasının sədri olmuş, 2022-ci ildə isə "ÜÖMT-nin Müəlliflik hüququna dair Müqaviləsi"nin Assambleyasının sədri seçilmişdir.

Hazırda 114 ölkənin qoşulduğu bu müqavilə 1996-cı il dekabrın 20-də qəbul edilmiş və yeni rəqəmsal mühitdə onun mühüm beynəlxalq sazişdir. Ölkəmiz 2005-ci ildən bu müqavilənin üzvüdür.

Əqli mülkiyyətin elm, mədəniyyət və sosial sahələrin inkişafına əhəmiyyətli dərcədə mütəbət təsir göstərdiyini bildiren Kamran İmanov Ümumdünya Liderin uzaqgörənliyi nəticəsində yaradılan və onun müəllifi olduğu milli əqli mülkiyyət sisteminin Prezident İlham Əliyevin sözləri və dəstəyi nəticəsində uğurla inkişaf etdiyini söyləyir. Qeyd etdi ki, "əqli mülkiyyət" anlayışı müasir dövrdə sürətlə dəyişir. Bu "fenomen" hüquq (yurisprudensiya) ilə yanaşı, iqtisadiyyat və sosiologiyaya da nəzər alınmaqla ümumilikdə iqtisadiyyatın inkişafını şərtləndirən ən vacib amillər sırasındadır. Onun fikrincə, əqli mülkiyyətin strukturu sadəcə xidməti sahə deyildir. Bu struktur yalnız qorunma sənədlərinin verilməsi ilə kifayətlənməməli və əqli

mülkiyyətin qorunmasını təmin etməklə yanaşı, həm də analitik tendentləri ölçən, bazarın rəqabət qabiliyyətinə təsir göstərən və qorunan obyektlərin sosial hissəsini təhlil edə bilən struktur olmalıdır.

Dövlət başçısının göstərişlərindən irəli gələn çəvik, daha yığcam və daha məqsədönlü struktur vasitəsilə sahələrin idarə edilməsi,

ənənəvi biliklərinin hüquqi qorunması, xüsusən ermənilər tərəfindən mədəni irsimizin mənimlənməsi və saxtalaşdırılması cəhdlərinin qarşısının alınması, belə əməllərin ifşa edilməsi və geniş ictimaiyyətə çatdırılması agentliyin fəaliyyətində əsas istiqamətlərdən olmuşdur. 2009-cu ildən başlayaraq hər il Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü ilə əlaqədar Əqli Mülkiyyət Agentliyi tərəfindən təşkil olunan milli və beynəlxalq seminar və konfranslar erməni saxtakarlıqlarının ifşasına həsr olunur. 2016-cı ildən isə bu tədbirlər "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir" adı altında silsilə mövzular üzrə keçirilir.

və uydurmaları bir daha tarixi mənbələr və sənədlər əsasında ifşa olunur.

Erməni saxtakarlıqlarının və uydurmalarının ifşası sahəsində görülməli işlər sırasında professor Kamran İmanovun müəllifi olduğu, Azərbaycan, ingilis və rus dillərində çap olunmuş "Erməni yadelli nağılları", "Gəldim, gördüm, mənimlədim", "Ənənəvi mədəni nümunələr və biliklər əqli mülkiyyət kimi: erməni plagiatçılığı", "Erməni tarixi uydurmalarının tarixinə giriş", "Erməni müəlliflərinin kitablarındakı uydurmalar "müəlliflik hüququ", "Öz-özünü təzkib edən "erməniçiliyin müəllif hüququ", "Армянский героид" или армянский терпор?", "Fövqəladə hallar, əqli mül-

dim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya "Armeniya" ərazisinin həqiqi sakinləri haqqında"; "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya ermənilərin Qafqaz avtohtonluğu cəhdləri"; "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mədəni sənədlərin sahibləri haqqında" və "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya Azərbaycan torpaqlarına erməni iddialarının davam etdirilməsi haqqında".

yəni erməni saxtakarlığı, erməni yalanları tarixi mənbələr və sənədlər əsasında ifşa olunur. Riyakarlığın və ikiüzlülüğün, uydurmaların və saxtakarlığın hay-erməni siyasətinin ana xəttini təşkil etdiyi K.İmanovun yeni kitabında da xüsusi qeyd edilmişdir.

"Böyük Ermənistan" xülyasını, erməni uydurmalarını və saxtakarlığını mötəbər mənbələr əsasında ifşa edən kitabla maraqlı ad seçilmişdir. Bununla əlaqədar müəllifdən "böyük Armeniya" anlayışına aydınlıq gətirməsinə xahiş etdik.

K.İmanov bildirdi ki, "Haylara məxsus olmayan erməni/erməni etnonimini və Armeniya (Ermənistan) adlı qədim toponimini mənimləməyən hay-erməni tarixşünaslığı

olaraq müasir uydurma sevdalı erməniçiliyin təvəvüzkar və riyakar izini irəli sürür. Heç də təsadüfi deyil ki, XVI-XVII əsrlərə dair erməni xalqının tarixi adı altında Azərbaycanın Qarabağ, Gəncə, İrəvan, Naxçıvan və Zəngəzur diyarlarının tarixi təsvir olunur.

Bugünkü dövləti istisna etməklə, tarixdə "Armeniya" adlı dövlət olmamışdır.

K.İmanov xüsusi olaraq vurğuladı ki, "Armeniyaların çoxluğu və yazılan hay-erməni xalqının tarixi siyasi aspektdə daim sönməz ərazi iddialarından xəbərsizdir, lakin ermənilər qarşısında bir məsələ həllini tapa bilmir, Armeniyalar sırasından hansı Armeniyanın tarixini yazmaq lazımdır? Məsələnin bu tərəfini nəzərə alan ermənistlər bundan vaz keçirlər.

Müasir politoloqların bir neçəsinin, o cümlədən S.B.Luryenin araşdırmalarına əsasən, digər xalqlardan fərqli olaraq, erməni siyasi düşüncəsinin xüsusiyyəti geosiyasi xarakter daşıyaraq, ermənilərin yaşadığı yerlər əsasında müəyyən coğrafi xəritə qurmaq və yaşadığı yerləri özləri üçün növbəti "Ermənistan" adlandırmaqdan ibarətdir".

K.İmanovun fikrincə, kitabın yazılmasında əsas məqsəd "qədim Zəngəzur torpaqlarının min illər boyu qədim yaşayış məskəni olması və klassik mənbələr və qədim mətnlər əsasında bu əraziyə hay-erməni iddia yalanlarının ifşa edilməsindən ibarətdir".

Müəllifin bir sıra tədqiqatlarında və kitablarında göstərdiyi kimi, bugünkü Armeniya ərazisinin, hətta "Armeniya" termininin haqlı heç bir əidiyyəti olmayıb.

Prezident İlham Əliyevin Qərbi Azərbaycan İcması ilə görüşündə haqlı olaraq qeyd etdiyi kimi: "Onların (ermənilərin) Cənubi Qafqazda heç vaxt dövləti olmayıb. Əgər nə vaxtsa olubsa, - hələ bəlli deyil kimin dövlətini onlar öz adlarına çıxarmaq istəyirlər, bu başqa yerdə olub..."

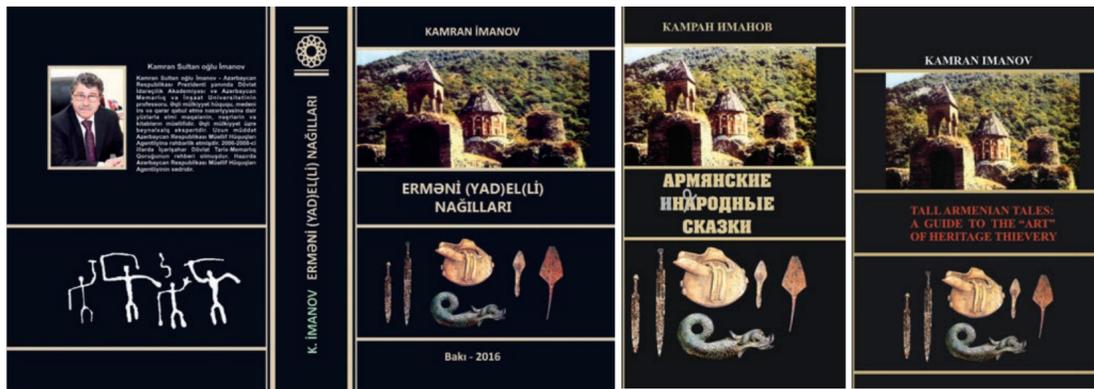
K.İmanov maraqlı bir faktı da qeyd etdi ki, tərtibatçı və tərcüməçi A.D.Papazyan adlı erməni olan "Matenadaranın pers sənədləri" kitabında (Ermənistan SSR Elm-lər Akademiyasının nəşri, Yerevan) 1959-cu və 1968-ci il nəşrlərində ayrıca verilməmiş fərmlər və ayrıca toplanmış kupçalarla göstərilmişdir. K.İmanov Matenadaran sənədlərindən yalnız Zəngəzura aid olan kupçaların bir sıra mühüm cəhətlərinə diqqətli cəlb edərək bildirdi ki, bu "kupçalar hay-ermənilərin Azərbaycan torpaqlarına iddialarını və guya bu torpaqlarda mövcud olan hay-erməni dövlətçiliyi haqqında uydurmaları ifşa edən təzkibolunmuş faktiki materialdır.

Kupçalardan görüldüyü kimi, bu ərazilərdə hay-ermənilərin avtohtonluğunun istisna olunması, bölgənin əsas mülkədarları arasında hay-ermənilərin olmaması, torpaq sahiblərinin azərbaycanlı mülkiyyətçilərdən bu və ya digər formada alınması torpaq sahibləri və bura gələn hay-erməni əhəlisinin azsaylığına dair tarixi reallıqlar barədə əyani sübutdur".

23 Aprel - Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü ərəfəsində K.İmanovun yenidən çap olunmuş kitabında qeyd olunan məsələlər, o cümlədən xalqımıza məxsus qeyri-maddi-mədəni irs nümunələrimizin ermənilər tərəfindən oğurlanması, mənimlənməsi, qədim tariximiz, mədəniyyətimiz və torpaqlarımız barədə erməni uydurmalarının, yalanlarının və əsassız iddialarının ifşa edilməsi məqsədilə Əqli Mülkiyyət Agentliyi tərəfindən uzun illərdən bəri təşkil olunan silsilə tədbirlərin davamı kimi aprelin 20-də keçirilən "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya özəli Azərbaycan-türk torpaqları olan Zəngəzur höyükləri" adlı konfransda mütəxəssislərin, millət vəkiliyərinin, dövlət qurumlarının və vətəndaş cəmiyyətinin nümayəndələrinin iştirakı ilə bir daha geniş müzakirə olundu.

İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"

Erməni saxtakarlıqları və uydurmaları tarixi mənbələr və sənədlər əsasında ifşa olunur

şöffaflığın, səmərəliliyin və cavabdehliyin təmin olunması məqsədilə Əqli Mülkiyyət Agentliyinin yaradılması və bu modeli reallaşdıran publik hüquqi şəxs institutu öz töhfələrini verməkdədir.

Əqli mülkiyyət sahəsində həyata keçirilən struktur islahatları çərçivəsində Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası agentliyin tərkibinə verilmişdir. Hazırda agentliyin tabeliyində üç mərkəz - Patent və Əmtəə Nişanlarının Ekspertizası Mərkəzi, Əqli Mülkiyyət Hüquqlarının Təminatı Mərkəzi və Texnologiyaların Kommersiyalaşdırılması və Transferi Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Patent və Əmtəə Nişanlarının Ekspertizası Mərkəzinin və Əqli Mülkiyyət Hüquqlarının Təminatı Mərkəzinin birgə təsisçiliyi ilə Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının təlim mərkəzlərinin statusuna bərabər olan "Əqli Mülkiyyət Milli Təlim Mərkəzi" yaradılmış və agentliyin nəzdində Bakı Dövlət Universitetinin Əqli mülkiyyət hüququ kafedrasının filial fəaliyyəti başlamışdır. Əqli mülkiyyət ixtisasına yiyələnmək istəyən tələbələr üçün üçüncü agentlikdə müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş SMART tipli auditoriyalar ayrılmışdır.

Memarlıq və İnşaat Universitetində yaradılan Əqli mülkiyyət kafedrasının filialının da agentlikdə fəaliyyətə başlaması nəzərdə tutulur.

Müəllif hüquqları və əlaqəli hüquqların obyektlərinin qeydiyyatı prosedurları ilböl daha da asanlaşdırılıb. Əsərlərin rəsmi qeydiyyatının tətbiq edildiyi 1996-cı ildən 2023-cü il yanvarın 1-i tarixinə agentlikdə ümumilikdə 14855 müəllif əsəri və əlaqəli hüquqların obyektləri, o cümlədən 956 əsər "Elektron xidmət" bölməsi vasitəsilə qeydiyyatdan keçirilmişdir.

Müəlliflik hüququna əsaslanan kreativ sənayenin payı ölkənin ÜDM-nin 5,3 faizini təşkil edir və hazırda inkişaf etmiş ölkələr səviyyəsindədir.

Azərbaycan xalqının zəngin adət və ənənələrinin təbliği, xalqımızın folklor nümunələrinin və

Ölkəmizin görkəmli alimlərinin və tədqiqatçıların, eləcə də xarici ölkələrin tanınmış alimlərinin qatıldığı belə tədbirlərdə klassik mənbələr, tarixi sənədlər və faktlar əsasında ermənilərin maddi və qeyri-maddi mədəniyyət nümunələrimizə, eləcə də torpaqlarımıza olan iddialarının əsassızlığı göstərilir və erməni uydurmaları ifşa olunur. Keçən il bu mövzuda "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya Azərbaycan torpaqlarına erməni iddialarının davam etdirilməsi haqqında" vebinar keçirilmişdir.

Bu mövzuya həsr olunan tədbirlərin (konfrans, simpozium, "dəyirmi masa" və s.) əsas məqsədi qədim mətnlər və klassik mənbələr əsasında əsrlərboyu davam edən, ildən-ilə artan və yeni dövrlərin elmi-texniki nailiyyətlərindən istifadə etməklə hazırkı gündüzdə də daha geniş vüsət alan, qonşu xalqların, ilk növbədə Azərbaycan xalqının torpağına, mədəni irsinə və tarixinə yönəlmiş təvəvüzkar erməni saxtakarlığının və erməni mifologiyasının ifşa edilməsidir. Hər il müxtəlif formatlarda keçirilən konfranslarda hay-erməni saxtakarlıqları və uydurmaları, erməni mifomanıyası tarixi sübutlarla, elmi dəlillərlə və danılmaz faktlarla beynəlxalq ekspertlər, tarixçi alimlər və tədqiqatçılar tərəfindən təzkib olunur.

Bu silsilədən "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü münasibətilə keçirilən bu ilki növbəti tədbir "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya özəli Azərbaycan-türk torpaqları olan Zəngəzur höyükləri" mövzusunda həsr olunub.

Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Kamran İmanov bildirdi ki, müasir Azərbaycanın memarı Ulu Öndərin anadın olmasının 100 illiyinə həsr olunan tədbirdə də erməni saxtakarlıqları

kiyyət hüquqları ilə qorunan mədəni dəyərlər və insan hüquqları", "Моральный террор: против нематериального и материального культурного наследия", "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya ermənilərin Qafqaz avtohtonluğu cəhdləri", "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mədəni sənədlərin sahibləri haqqında", "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya Azərbaycan torpaqlarına erməni iddialarının davam etdirilməsi haqqında", "Кавказская Албания и генетический анализ в историко-географическом аспекте", "Qafqaz Albaniyası, onun sakinləri və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə mədəni sənədlər", "Хайи-армяне, стремясь утвердить свое место среди исторических народов, не брезгают ревизией текста Священного Писания и Термин "Армения", будь то топоним или этноним, не имеет никакого отношения к нынешним армянам и присвоен ими" və s. kitablar və broşürlər xüsusi qeyd edilmişdir.

Tarixi sənədlər, qədim arxiv materialları və erməni mənbələri əsasında 2016-cı ildən etibarən agentlik tərəfindən "Don bəzəyər də, ifşa edər də" seriyasında Azərbaycan, ingilis və rus dillərində kitablar və broşürlər hazırlanıb nəşr olunur. Bu seriyadan olan kitablar agentliyin copat.gov.az saytında yerləşdirilmişdir: "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya erməniçilik uydurmaları digər xalqların hüquqlarına xələf götürür"; "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya digər xalqların siyasi tarixini, tarixi coğrafiyasını və mədəniyyətini özününküləndirməklə hay-erməni qədimliyinin qurulma cəhdləri"; "Qo-

K.İmanovun müəllifi olduğu adları qeyd edilən kitablar erməni saxtakarlıqları və yalanlarını ifşa edən çox qiymətli yazılı mənbələrdir.

Agentliyin İdarə Heyətinin sədri Kamran İmanovun müəllifi olduğu, erməni yalanlarını, o cümlədən erməni ədəbi-mədəni oğurluqlarını (erməni plagiatçılığı) ifşa edən kitablar əsasında Azərbaycan Televiziya tərəfindən "Tarixin izi ilə" seriyasından 2022-ci ildə "Zəngəzur tarixi faktlarla", "Toponimlər. Tarixi-mədəni irsimiz" və 2023-cü ildə "Keçmişin böyük yalanları. Armeniya və Hayastan" adlı televiziya filmləri çəkilmişdir. Filmlər geniş tamaşaçı auditoriyası tərəfindən böyük maraqla qarşılanmışdır.

Erməni saxtakarlığını və uydurmalarını ifşa edən, o cümlədən "Don bəzəyər də, ifşa edər də" seriyasından olan müxtəlif dillərdə nəşr edilmiş kitablar və broşürlər əlçatanlığın asanlaşdırılması məqsədilə agentliyin copat.gov.az internet saytında "Erməni saxtakarlığı" adlı xüsusi bölmə yaradılmışdır.

Erməni yalanlarını və uydurmalarını ifşa edən faktlar əsasında yeni videomaterialların və nəşrlərin hazırlanıb yayılması, erməni oğurluqlarına dair əidiyyəti beynəlxalq qurumlara müraciətlərin ünvanlanması və məlumatların göndərilməsi, eləcə də bu sahədə erməniçilik iddialarını təzkib edən materialların beynəlxalq mediada işıqlandırılması ilə bağlı tədbirlər davam etdiriləcəkdir.

"Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Ümumdünya Kitab və Müəlliflik Hüququ Günü münasibətilə keçirilən bu ilki növbəti tədbir ərəfəsində K.İmanovun müəllifi olduğu daha bir kitab çapdan buraxılmışdır. Kitab "Qədim mətnlər və klassik mənbələr erməniçilik saxtakarlıqlarını və uydurmalarını ifşa edir və ya özəli Azərbaycan-türk torpaqları olan Zəngəzur höyükləri" adlanır. Alimlər, tədqiqatçılar, tələbələr və geniş oxucu kütləsi üçün maraqlı mənbə olan bu tədqiqat əsərində erməniçiliyin iç üzünü

